

РЕШЕНИЕ

№ 2578

гр. София, 23.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 18.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **10142** по описа за **2017** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203, ал. 3 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Предявени са от „Си Билд България“ ЕООД с ЕИК[ЕИК], понастоящем с актуално наименование „С. Б. Дигитал с предишно наименование „Трейс Своге“ ЕООД срещу Българска народна банка главен иск с цена на иска 1 800 000 лв. главница и законна лихва 584 669 лв. за периода 20.06.2014г. до 29.08.2017г. с правно основание чл.203, ал.1 и ал.2 във връзка с чл.204, ал.4 и чл.257, ал.1 от АПК и евентуален иск с цена на иска 1 800 000 лв. главница и законна лихва – 584 669 лв. за периода 20.06.2014г. до 29.08.2017г. с правно основание чл.204, ал.4 във връзка с чл.257, ал.1 от АПК .

По указание на съда е уточнено, че предявеният главен иск е с петитум за отмяна на фактически бездействия на БНБ, изразяващи се в неупражнен надзор и контрол на „Корпоративна търговска банка“ АД и съответно за осъждане на ответника да заплати на ищеца обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни фактически бездействия на БНБ. Евентуалният иск е за установяване на посочените фактически бездействия на БНБ и осъждане на обезщетение за вреди, като евентуалният иск е с правно основание чл.128, ал.2 от АПК във връзка с чл.203, ал.1 от АПК. Фактическите бездействия на БНБ се отнасят до това, че е не е упражнен контрол върху собствения капитал на „КТБ“ АД, неговата структура и не отразяване на загуби от обезценка за кредити, свързани с рисковете експозиции по Наредба № 9 от 03.04.2008г. за оценка и класификация на рисковите експозиции на банките и за установяване на специфични

провизии за кредитен риск. Твърди, че ако БНБ беше упражнила контрол и надзор върху КТБ, чрез признаване на обезценка на кредитите, щеше да е налице недостиг на собствен капитал и оттам лицензът на банката е следвало да бъде отнет още към 01.01.2012г. При прилагане на чл.79, ал.1 и ал.2 от ЗКИ, БНБ е задължена да упражнява контрол и надзор върху търговските банки. Като причинна връзка между размера на вредите и изложените фактически бездействия сочи, че ако БНБ беше констатирала отрицателния капитал на КТБ АД, жалбоподателят нямаше да изгуби спестяванията си, тъй като депозитът се направени към м.12.2013г., а отрицателния капитал на КТБ АД предхожда тази дата. В тази връзка сочи, че лицензът на КТБ е следвало да бъде отнет преди горната дата и ищецът не би вложил средствата си в тази банка. Подробни съображения излага и в писмена защита.

В исковата молба се твърди, че с договор за цесия от 01.11.2014г. между „Трейс груп холд“ АД и „Г.-Н4 ЕООД, „Трейс груп холд“ АД е прехвърлило на „Галини-Н“ ЕООД вземането си в „КТБ“ АД на обща стойност 1 800 000 в., произтичащо от вземания по изброени банкови сметки. Банката е уведомена за извършена цесия със съобщение от 07.01.2025г. С договор за цесия от 01.11.2014 г. между „Галини-Н“ ЕООД и „Трейс Своге“ ЕООД е прехвърлило на „Трейс Своге“ ЕООД свое вземане в КТБ АД на обща стойност 1 800 000 лв., придобито по силата на Договор за цесия от 01.11.2014г. между „Трейс груп холд“ АД и „Галини-Н“ ЕООД, формирано от вземания по посочени банкови сметки, част от цялото вземане на „Трейс груп холд“ АД към КТБ по договор а стандартен срочен депозит № 38848 с клауза за капитализиране на лихвата по депозитната сметка от 21.12.2013г. в общ размер на 1 024 292, 83 лв., като КТБ АД е уведомена за извършената цесия със съобщение вх.№ 110/07.01.2015г. С решение на синдиците на КТБ АД с изх.№ 5468/04.1.11.2016г., получено на 08.11.2016г. е отхвърлено искане с вх.№ 3895 от 21.10.2016г. за служебно вписване в списъка на приетите вземания на вземането на „Трейс груп холд“ АД в размер на 1 800 000 лв. С определение от 18.11.2016г. СГС по т.д. 7459/2014г. VI-22 оставя без уважение искането на цедента „Трейс Груп холд“ АД за служебно вписване. Ищецът сочи, че синдиците на КТБ АД не са вписали служебно в списъка на кредиторите нито вземанията на цедентите, нито на концесионерите „Трейс Груп Холд“ АД, „Галини-Н“ ЕООД и „Трейси Своге“ ЕООД с ново наименование „Си Билд България“ ЕООД. Липсата на служебно вписване от синдика в списъка по чл.64, ал.1 не отменя правото на вложителите в банката да предявят пред синдика вземанията си в срока по чл.63, ал.1. Счита, че както вложителите, така и цесионерите могат да искат от синдика по всяко време корекция на списъка и служебното си вписване. Аргументира, че сключените договори за цесия от 01.11.2014г. са породили правния ефект на прехвърляне на вземането. С исковата молба са представени доказателства за посочените в исковата молба твърдения: договорът за срочен депозит, договорите за цесия, уведомленията за извършена цесия, искане за служебно вписване на вземанията, решение на синдиците на КТБ АД и определение на СГС. В хода на съдебното производство по същество доводите се поддържат от адвокати С. и Я.. Подробни съображения се излагат и в писмени бележки. Претендират се разноските по списък.

Ответникът - Българска народна банка, чрез упълномощените си представители юрисконсулти Д. и Щ., прави възражение за недопустимост на исковата претенция, алтернативно поддържа доводи за неоснователност на претенцията. Твърди, че редът за удовлетворяване на вземанията на кредиторите на КТБ АД е уреден в Закона за

банковата несъстоятелност (ЗБН) и било недопустимо сумата, която представлява вземане, подлежащо на удовлетворяване от масата на несъстоятелността да се претендира като вреда по чл.1 от ЗОДОВ. Недопустимо е според ответника искането да на ищеца да получи удовлетворение в рамките на административното производство на вземането си, длъжник по което е КТБ, а не БНБ и то при положение, че ищецът в резултат на собствената си небрежност е допуснал да бъде лишен от защита и правото му на плащане от масата на несъстоятелността е било преклудирано. По същество ответникът оспорва твърдението, че въз основа на представените договори за цесия ищецът е претърпял вреди по описания в исковата молба начин. Счита, че не е налице идентичност между вземанията, които са предмет на договора за цесия, сключен от една страна между ищеца и „Галини-Н“ ЕООД като цедент, и от друга – вземанията, които са предмет на договора за цесия, сключен между „Галини-Н“ ЕООД в качеството на цесионер и „Трейс Груп Холд“ АД в качеството на цедент. С оглед липсата на идентичност между вземанията на двата договора за цесия, счита за невярно твърдението, че ищецът „Си Билд България“ ЕООД е придобило въз основа на сключените договори вземания на „Трейс Груп Холд“ АД срещу КТБ АД. Дори и да се приеме идентичност, ответникът счита, че „Си Билд България“ ЕООД няма правен интерес и не е активно легитимирано да води иск по чл.1 от ЗОДОВ, предвид че в качеството на цесионер не може да е претърпял вреди. В съставения от синдика на КТБ АД и одобрен от съда списък на приетите вземания, както и в допълнителния списък по чл.64, ал. от ЗБН кредитори като „Трейс Своге“ ЕООД, „Галини-Н“ ЕООД и „Трейс Груп Холд“ АД не съществуват. Тъй като самият ищец не бил направил необходимото и не е положил дължимата грижа за собствените си интереси, по този начин е изпуснал възможността да защити правата си и да получи удовлетворение на вземането си по реда приложим за всички останали кредитори на КТБ АД – в производството по несъстоятелност на банката. Излага и други съображения за неоснователност и недоказаност на иска – позовава се на решение на СЕС от 25 март 2021г. по дело С-501/2018г. Счита, че липсва противоправно поведение на БНБ и нейни органи. Отрича да е налице твърдяното то ищеца бездействие, изразяващо се в неупражняване на ефективен банков надзор. Най-сетне намира, че няма причинно-следствена връзка. Оспорва и акцесорната претенция а лихви. Излага подробни съображения и в писмени бележки. Претендира разносните по делото и юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът от СГП по предявените две иски претенции, втората при условията на евентуалност, счита за основателна и доказана.

Съдът, като взе предвид представените по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

От представените по делото договори се установява, че на 21.12.2013г. „Трейс Груп Холд“ АД е сключило договори № 38847 и № 38848 с „КТБ“ АД за стандартен срочен депозит с клауза за капитализиране на лихвата по депозитната сметка, като по договорите депозантът е депозирал на съхранение, а банката е приела сумите от 1 000 000 лв. и от 800 000 лв.

Представен е документ изх.№ 070 от 12.02.2014г. от КТБ за състоянието на депозитните сметки на „Трейс Груп Холд“ АД (л.299), като е отбелязан срочен депозит 800 000 лв. и 1 000 000 лв.

С договор за цесия от 01.11.2014 г. (л.52 по делото) „Трейс груп холд“ ЕООД, в качеството на (цедент) е прехвърлил на „Галини-Н“ ЕООД (цесионер) свои вземания

към КТБ АД в размер общо на 1 800 000 лв.

От съобщение по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД за извършено прехвърляне на вземане (л.55) от „Трейс Груп холд“ АД до КТБ АД от 07.01.2015 г. се установява, че след получаване на това съобщение КТБ АД следва да плати прехвърленото вземане на новия кредитор „Галини-Н“ ЕООД в размер на 1 800 000 лв.

От договор за цесия от 01.11.2014 г. (л.57) се установява, че „Галини-Н“ ЕООД, в качеството на (цедент) е прехвърлил на „Трейс Своге“ ЕООД (цесионер) вземане към КТБ АД в размер на 1 800 000 лв.

От съобщение по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД за извършено прехвърляне на вземане (л.60) от „Галини-Н“ ЕООД до КТБ АД от 07.01.2015 г. се установява, че след получаване на това съобщение КТБ АД следва да плати прехвърленото вземане на новия кредитор „Трейс Своге“ ЕООД в размер на 1 800 000 лв.

Съгласно искане за служебно вписване на вложител, подадено на 21.10.2016г. от „Трейс груп холд“ АД до синдиците на КТБ АД на основание чл.63, ал.3 от ЗБН (л.61 и сл. по делото) е поискано вземанията по договори № 38847 и № 38847 в размер на 1 800 000 лв., които са прехвърлени на „Трейс Своге“ ЕООД да бъдат служебно включени на основание чл.63, ал.3 от ЗБН в списъка на приетите вземания.

В писмо от 04.11.2016г. (л.66-67) синдиците на КТБ отговарят, че срокът за предявяване на вземанията по чл.63, ал.1 от ЗБН е преклудирал на 22.06.2015г., а по реда на чл.65, ал.1 от ЗБН до 22.04.2016г., от които дружеството не се било възползвало. Етапът на който е производството към подаване на искането позволявал промяна на списъка на кредиторите само от съда по несъстоятелността. По отношение на претендираната сума в размер на 1 800 000 лв. синдиците сочат в писмото, че „Трейс груп холд“ АД е получило от Фонда за гарантиране на влоговете в банките (ФГВБ) пълния размер на гарантираната от закона сума от 196 000 лв. Цесията е осчетоводена с вальор 07.01.2015г. и от този момент нататък цедентът е загубил качеството на вложител и кредитор по отношение на цедираното вземане.

Горното решение на синдиците на КТБ АД е обжалвано от „Трейс груп Холд“ АД видно от приложена жалба и искане за служебно вписване (л.69 по делото) като СГС е оставил без уважение искането с определение от 18.11.2016г.

Междувременно се е развила следната хронология по казуса с КТБ АД:

На 20.06.2014г. с решение № 73/20.06.2014 г. на Управителния съвет на БНБ във връзка със спиране на плащанията към клиенти, настъпило в резултат на масирано теглене на средства и писма изх.№ 4098 и 4099/20.06.2014г. на изпълнителните директори на КТБ на основание чл.115, ал.1 и ал.2, т.2 и 3, чл.116, ал.1 и ал.2, т.2, 3 6 и 7 вр. чл.103, ал.2, т.24 ЗКИ и чл.16, т.16 ЗБНБ, КТБ е поставена под специален надзор поради опасност от неплатежоспособност за срок от 3 месеца, като са назначени квестори, спряно е изпълнението на всички задължения от банката, ограничена е нейната дейност, като ѝ е забранено да извършва всички дейности съгласно банковия ѝ лиценз, отстранени са от длъжност членовете на Управителния и Надзорния съвет и са лишени от право на глас акционерите, притежаващи пряко или косвено повече от 10 на сто от акциите с право на глас.

На 25.06.2014 г. е възложена проверка на активите на КТБ, извършена съвместно от „Делойт одит“ ООД, „Ърнст енд Янг одит“ ООД и „АФА“ ООД за срок от 10 дни с цел да се даде оценка на състоянието и качеството на 95,4 % от кредитния и на 99,1 % от инвестиционния портфейл на КТБ.

На 30.06.2014 г. УС на БНБ приема решение да бъдат намалени лихвените проценти

по депозитите на КТБ. На 11.07.2014 г. БНБ оповестява публично резултатите от одита.

С решение № 94/31.07.2014 г. на УС на БНБ е приет доклад за текущо състояние на КТБ, внесен от квесторите на банката на основание чл.121 ЗКИ. Със същото решение на квесторите на банката е възложено да сключат допълнителни договори с „Делойт одит“ ООД, „Ъ. енд Я. одит“ и „АФА“ ООД за цялостна оценка на активите на КТБ, която да бъде извършена в срок до 20.10.2014г., като са дадени и задължителни предписания за подготовка на кредитните досиета за целите на одиторската проверка, сключване на договор за правна помощ по прегледа на обезпеченията като част от процеса на подготовка на кредитните досиета и др.

С решение № 114/16.09.2014 г. УС на БНБ, като взел предвид, че банката продължава да изпитва остър недостиг на ликвидност за възстановяване на банковата си дейност и за изпълнение на задълженията си към депозантите и други кредитори (към м.09.2014 г. те са в размер общо на 6 227521 хил. лв.) на основание чл.115, ал.1, т.2 и ал.3 и чл.116, ал.1 вр. чл.103, ал.2, т.24 ЗКИ и чл.16, т.16 ЗБНБ е удължил до 20.11.2014 г. срока, за който КТБ е поставена под специален надзор, като до цитираната дата се прилагат и мерките по т.2-7 от Решение № 73/20.06.2014 г. На основание чл.107, ал.3 ЗКИ на квесторите на КТБ е указано най-късно до 20.10.2014 г. да внесат в БНБ цялостна оценка на активите на КТБ, извършена от трите одиторски дружества.

На 17.10.2014г. Европейският банков орган в Препоръка № ЕВА/REC/2014/02 коментира, че БНБ е нарушила правото на ЕС и дава препоръка да се гарантира достъпът на вложителите в КТБ до гарантираните размери.

На 20.10.2014г. квесторите на КТБ внасят в БНБ докладите на одитните компании, които в периода 05.08.-20.10.2014г. са извършили анализ и оценка на основни балансови позиции и издадени банкови гаранции от КТБ. Заключениеето на одиторските компании е за необходимост от обезценки на активи на КТБ в общ размер на 4222 млн. лв.

Едновременно с назначаването на преглед на активите на БНБ, в периода 04.07.-14.10.2014г. е извършена и проверка на място от екип инспектори от управление „Б. надзор“ на БНБ, протекла на 3 етапа: първи – установяване пълнотата на кредитните досиета; втори - оценка на администрирането на кредитните досиета и трети – проследяване на паричните потоци, свързани с усвояването на средствата по тях и обслужването им; вероятната свързаност на кредитополучателите от кредитния портфейл на банката; произхода на средствата за увеличението на акционерния капитал и емисията на други капиталови инструменти, включени в капитала на институцията.

На 25.09.2014г. Европейската комисия открива процедура за нарушение срещу Република Б. за неправилното транспониране на чл.1, § 3 и чл.10, § 1 от Директива 94/19/ЕО.

С решение № 133/21.10.2014 г. на УС на БНБ са приети докладите за анализ и оценка на активите на КТБ, извършени от трите одиторски компании. На основание чл.107, ал.3 ЗКИ на квесторите на КТБ е указано в срок до 31.10.2014 г. да предприемат необходимите действия съгласно Международните стандарти за финансова отчетност за осчетоводяване в баланса на банката на резултатите от оценката и анализа на активите на КТБ.

На 27.10.2014г. в Народното събрание е внесен доклад „Събитията и предприетите действия, свързани с КТБ АД и ТБ В. ЕАД от името на УС на БНБ, съдържащ

детайлна информация за събитията и за всички предприети действия и взети решения от БНБ от 20.06.2014 г. до датата на доклада.

На 04.11.2014 г. в изпълнение на Решение № 133 на УС на БНБ квесторите на КТБ са внесли в БНБ финансови и надзорни отчети на КТБ към 30.09.2014 г., въз основа на които УС на БНБ установява отрицателна стойност на собствения капитал на КТБ в размер на минус 3 745 313 хил.лв, определен според Регламент /ЕС/ № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници, както и че банката не отговаря на капиталовите изисквания съгласно цитирания Регламент и в резултат.

С Решение № 138/06.11.2014г. с протокол № 27 от 06.11.2014г. на УС на БНБ е отнет издаденият лиценз за банкова дейност на КТБ.

С Решение № 61/18.11.2014 г. Управителният съвет на ФГВБ приема проекта на тристранния договор между ФГВБ, квесторите на КТБ и обслужващите банки и определя 04.12.2014 г. за начална дата на изплащане на гарантираните влогове в КТБ с отнет лиценз.

На 04.12.2014 г. ФГВБ започва изплащане сумите на вложителите в КТБ АД, като гарантираният депозит от 196 000 лв. е изплатен.

С Решение № 664 от 22.04.2015 г. на Софийския градски съд по търг.дело № 7549/2014 г. е обявена неплатежоспособността на КТБ с начална дата 06.11.2014 г. С Решение № 1443 от 03.07.2015 г. по търг.дело № 2216/2015 г. Софийският апелативен съд е отменил решението на СГС в частта относно началната дата на неплатежоспособността, като е определил за начална дата 20.06.2014 г., по съображения, че състоянието на неадекватност на собствения капитал на КТБ не е настъпило към момента на отразяване на коригираните стойности в изготвените от квесторите отчети към 30.09.2014 г., а е било факт преди този момент. Решенията са достъпни на интернет сайта на ВСС.

По делото е допусната съдебно-счетоводна експертиза с в.л. П. А. Л., която е дала заключение и е приета като доказателство по делото, по следните въпроси:

В основно заключение по съдебно-банкова експертиза вещото лице е посочило размера на сумите по банкови сметки в КТБ АД към 20.06.2014г. с титуляр „Трейс Груп Холд“ АД и ги е описало (л.317 по делото) – общо 2 039 659, 40 лв. 2. Посочен е размерът на вземанията на „Трейс Комерс“ ЕООД към 20.06.2014 от КТБ АД – л.317. 3. Описано е осчетоводяването на цесиите между „Трейс Груп Холд“ АД и „Галини-Н“ ЕООД и между „Галини-Н“ ЕООД и „Трейс Своге“ ЕООД, в счетоводствата на „Трейс Груп Холд“ АД, „Галини-Н“ ЕООД и „Трейс Своге“ ЕООД (л.317-321). 4.Отговорено е отрицателно на въпроса вписани ли са служебно вземанията на „Трейс Груп Холд“ ЕООД и „Галини – Н“ ЕООД в списъка на кредиторите, изготвен от синдиките, както и в списъка на кредиторите, утвърден от съда като са посочени решението на синдиките на КТБ. Посочени са и вземанията, които са включени в списъка по чл.66, ал.7, т.1 от ЗБН, останали след изплащане на гарантираната по закон сума в размер на 196 000 лв.

В допълнително заключение по съдебно-банкова експертиза (л.535 и сл. по делото) вещото лице Л. е дало отговор на въпрос за недостиг на собствен капитал в КТБ АД в периода 2010г.-30.06.2014г. Въз основа на одитираните

финансови отчети – тези, които КТБ АД е изпращала в БНБ, официално подаваната информация от КТБ пред ответника, изводът е, че капиталът на банката е положителен и с добри стойности на финансовите показатели.

Изслушано е и прието по делото още едно допълнително заключение по съдено-банкова експертиза по въпроса какъв е недостигът на собствен капитал в КТБ АД към 31.12.2010г., 31.12.2011г., 31.12.2012г., 31.12.2013г., 30.06.2014г., изготвена с данните, посочени в доклада на БНБ до 43 НС. Данните са представени в табличен вид на л.559. Уточнено е, че практиката за определяне на загуби от обезценки на експозициите е била изцяло изградена според концепциите на отменената през април 2014г. Нардба № 9 на БНБ. Нито в доклада на БНБ, нито в останалите материали по делото е налична информация за активи, които евентуално би следвало да се обезценят към по ранен период – преди 01.01.2014г. Предвид изложеното, вещото лице заключава, че не са налице основания, обезценка определена към 30.09.2014г. да бъде приложена изцяло или частично към предходен период.

От правна страна съдът приема за установено следното:

Исковите са допустими. По твърденията в исковата молба вредите са настъпили от незаконосъобразни фактически действия и бездействия на ответника, а контролът за законосъобразност е допустим в исковото производство по реда на чл. 204, ал. 4 от АПК. Въпрос по съществото на спора е дали е доказано извършване на незаконосъобразни действия или бездействия при изпълнение на нормативно регламентирани задължения. Прие се в трайната съдебна практика на ВАС на РБ по аналогични дела, че БНБ с регулаторните и надзорните функции осъществява административна дейност и може да бъде ответник при условията на чл.205 от АПК по предявени иски с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Не е налице друг специален ред за обезщетяване съгласно чл.8, ал.3 от ЗОДОВ, който да изключи общия ред по ЗОДОВ. Посочваният от ответника чл.79, ал. 8 от ЗКИ ограничава отговорността на БНБ, нейните органи и оправомощените от тях лица при упражняване на надзорните функции само до вредите, причинени от умишлени действия, но не предвижда специален ред на обезщетение, който да е различен от ЗОДОВ (Определение №5468/14.05.2018г. по адм.дело № 4224/2015г. на ВАС, петчленен състав). Също така в решение на СЕС от 04.10.2018г. по дело С-571/16 е посочено, че правото на ЕС не допуска правото на обезщетение да зависи от това дали вредата е умишлено причинена от съответния национален орган и отговорността на БНБ не може да бъде преценявана с оглед на условията, предвидени в чл. 79, ал. 8 от ЗКИ.

По отношение на другия, посочен от ответника ред, предвиден в Закона за банковата несъстоятелност (ЗБН) за предявяване на вземанията на вложителите по чл. 63, ал. 3 и чл. 64, ал. 1 от ЗБН също не е специален начин за обезщетение по смисъла на чл. 8, ал. 3 от ЗОДОВ, който да изключва приложението на общия ред по чл. 1 от ЗОДОВ. Отговорността по чл. 63 и чл. 64 от ЗБН е вид договорна, а по ЗОДОВ е деликтна, не е налице идентичност на основанията, нито на длъжниците по заявените претенции, при което не се касае за друг ред на реализиране на отговорността, а за различни видове отговорност. В този смисъл и Определение №12244/13.10.2017г. на ВАС на РБ

по адм. дело № 9822/2017г. Дали вземането на вложителя, предявено в производството по несъстоятелност е удовлетворено е въпрос, който се отнася до преценката за наличие на вреда при отговорността по ЗОДОВ, тоест е по съществото на спора, а не по неговата допустимост. В този смисъл неоснователно е и възражението на ответника, че ищецът в резултат на собствената си небрежност е допуснал да бъде лишен от защита и правото му на плащане от масата на несъстоятелността е било преклудирано, тъй като в случая търсеното от него обезщетение има друго основание и адресат на отговорността.

Що се отнася до възражението, че ищецът в качеството на цесионер нямал основание да претендира обезщетение от БНБ за нанесените му вреди, това не е така, доколкото цесионерът придобива вземането и претенциите свързани с него. С прехвърлянето на вземането правата на цедента по договора му с длъжника преминават върху цесионера, като в отношенията между тях цесията има действие от сключването на договора за цесия, а спрямо длъжника – от съобщаването на цесията по реда на чл.99, ал. 3 от ЗЗД. В случая цесиите са съобщени на КТБ АД и съответно ищецът като цесионер встъпва в претенцията на кредитор по договора с КТБ АД.

Разгледани по същество, исковите са неоснователни и недоказани.

Предявените искове се сочат с основание чл.203, ал.1 и ал.2 във връзка с чл.204, ал.4 и чл.257, ал.1 от АПК/чл.204, ал.4 във връзка с чл.257, ал.1 от АПК. Уредбата в АПК препраща към ЗОДОВ, като отговорността на държавата за вреди от административната дейност е по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ, като се сочат нарушения и на националното право, и на правото на ЕС. В допълнителни молби по делото ищецът е посочил и основание по чл. 4, пар. 3 от ДФЕС за нарушени норми на правото на ЕС. Елементите от фактическия състав на отговорността на отговорността на държавата са незаконосъобразни действия и бездействия, вреди и причинна връзка. По отношение на отговорността за нарушени норми на правото на ЕС съгласно посоченото от ищеца основание чл. 4, пар. 3 от ДФЕС, откъдето се извежда отговорността на държавата и се прилага по отношение на дейността на всички институции на публичната власт, в решение от 26 януари 2010г. по дело C – 118/08 СЕС е приел, че увредените частноправни субекти имат право на обезщетение при наличието на три условия, а именно предмет на нарушената правна норма на Съюза да е предоставянето на права на частноправните субекти, нарушението на тази норма да е достатъчно съществено и да съществува пряка причинно-следствена връзка между нарушението и претърпяната от частноправните субекти вреда (в този смисъл и Решение по дело D. Slagterier). По късно е въведена в чл.2в от ЗОДОВ.

В случая не се доказват елементите от фактическия състав на отговорността на държавата за нарушение правото на ЕС, нито елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за нарушение на норми от националната правна уредба.

Ищецът сочи като нарушени норми на правото на ЕС чл. 63 – 65 от ДФЕС относно мерките за надзор, съответно неправоремно бездействие, изразяващо се в неефективен контрол и надзор над „КТБ“ АД и Директива

2013/36/ЕС на ЕП и Съвета от 26.06.2013г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, без да се посочва конкретна нарушена правна разпоредба на директивата. Разпоредбата на чл. 63 от ДФЕС се отнася до забраната за ограничаване на движението на капитали и плащания между държавите – членки и държавите – членки и трети страни и в случая не е нарушена. Не е нарушен и чл. 64 от ДФЕС, който се отнася до свободата на движение на капитали от и към трети страни, свързано с преки инвестиции, включително инвестиции в недвижимо имущество, установяване, предоставяне на финансови услуги или допускане на ценни книжа на капиталовите пазари. Текстът на чл. 65 от ДФЕС също е неприложим към настоящия случай и не може да се приеме, че е нарушен, доколкото не е по предмета на настоящето дело. Относно твърденията за нарушение на Директива 2013/36/ЕС на ЕП и Съвета от 26.06.2013г. за достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, без конкретно да се посочва в какво се състои неизпълнение на задължения по Директивата, същата е транспонирана в националното законодателство в Закона за кредитните институции и в Наредбите на БНБ за неговото изпълнение.

Не се доказаха по делото твърденията като неупражняване на банков надзор действия и бездействия от страна на БНБ, които да са в пряка причинна връзка с имуществена вреда на ищеца като цесионер на вземане, придобито от цесия на 01.11.2014г. Освен, че самата цесия на посочената дата, като юридически факт прекъсва пряката причинно-следствена връзка в поредицата факти и обстоятелства в исковия период 2010-2014г., още първият елемент на фактическия състав не се доказва - везаконосъобразна административна дейност. Ищецът се позовава на неспазване и нарушаване на ЗКИ и наредби №9/2008г. (рисковите експозиции на банките), № 11/01.03.2007г. (ликвидността на банките) и № 8/2006г. (капиталовата адекватност на кредитните институции. Твърди се неупражнен контрол върху собствения капитал на КТБ, който, ако е бил упражнен, лицензът е щяло да бъде отнет още към 01.01.2012г. Ищецът твърди, че БНБ не е изпълнявала свои задължения, вменени ѝ с чл.2, ал.6 от ЗБНБ, както и на разпоредбите на чл.79 и сл. от ЗКИ, без конкретизиране. Цитираната разпоредба на чл.2 от ЗБНБ установява задачите на БНБ като централна банка на Република Б., но не и конкретни задължения във връзка с осъществяването на банковия надзор, а съответните разпоредби в тази връзка са разписани в ЗБНБ и ЗКИ. Следва да се има предвид и че част от разпоредбите на които има позоваване, например чл. 79в и чл. 103а от ЗКИ влизат в сила с изменение на ЗКИ от 11.03.2014г., т.е. не са действали през по голямата част от сочения период 2010-2014г. Регламент (ЕС) № 575/2013г. също се прилага от 01. 01.2014г., като БНБ е определена като компетентен орган по този регламент с чл.1, ал.2 от ЗКИ.

Що се отнася до твърдението за неизпълнение на задълженията на БНБ в представения доклад до 43 НС, в случая се касае за предположение, което подлежи на доказване, чрез установяване на конкретни неефективни

действия, съответно бездействия по осъществяване на банков надзор, каквото главно и пълно доказване не се проведе по делото.

Ищецът застъпва тезата за неустановени своевременно от БНБ проблеми със собствения капитал и капиталовата адекватност, в един по ранен период от този, в който това е констатирано и се е стигнало до отнемане на лиценза. От приетата по делото съдебно банкова експертиза е видно, че по данните, които са подавани официално от КТБ АД в периода 2010-2013г. не може да се направи такова заключение.

Дори и да се приеме, че БНБ има пропуски при упражняване на контрола, като се съди по резултата на този контрол с изпадането в неплатежоспособност, не може да се направи извод за пряка и непосредствена причинна връзка между конкретна административна дейност (най-общо казано) на ответника и вредите за жалбоподателя. Това е така предвид данните за действията по управление на КТБ АД от надзорните и управителните й органи, които са тези, които пряко и непосредствено са довели до изпадането й в неплатежоспособност. Действително, в доклада на Сметната палата за дейността на надзора в периода от 01.01.2012г. до 31.12.2014г., находящ се на интернет страницата на институцията се съдържат данни за пропуски в дейността на БНБ и препоръки за подобряване на надзора. Тези пропуски обаче не са закононарушения по смисъла на чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ и чл. 4, пар. 3 от ДФЕС - актове, действия или бездействия в нарушение на нормативен акт. Нормативните задължения по надзора са изпълнявани през целия период, въпреки, че са съществували възможности в рамките на действащата нормативна уредба за по - пълен и засилен контрол над банковата система. Съгласно изложеното в представения доклад до 43 НС ръководството на КТБ АД е представило пред БНБ невярна информация, неверни и подвеждащи финансови и надзорни отчети, описват се и прилагани от банката порочни практики. Всичко това води до извод за пряка и непосредствена връзка на вредите за ищеца не като резултат от банковия надзор, а от действията на лицата, които са управлявали банката, от която е вземането му. По делото не се установяват такива нарушения на правото на ЕС и националното право, незаконосъобразно действия или бездействие на банковия надзор, които пряко да са довели до несъстоятелността на КТБ АД и оттук до невъзможността на ищеца да се удовлетвори от вземането.

Опосреденост на вредите за ищеца не от дейност на ответника следва и от това, че същият, а и неговите цеденти преди това, не са предприели своевременно действия за защита на вземането и оттук невъзможността за удовлетворение над гарантирания му размер. Следва да се има предвид, че в случая цедент на ищеца „Трейс груп холд“ АД е получил от ФГВБ пълния размер на гарантираната от закона сума от 196 000 лв. Отговорността на БНБ като административен орган е ограничена до този размер. Оттам нагоре до пълния размер на вземането е отговорността на банката длъжник в производството по несъстоятелност, като видно от молбите за вписване на вземането и произнасянето по тях, такова е отказано. Вземанията, които могат да бъдат предявени в производството по банкова несъстоятелност, както произтича от реда за удовлетворяването им по чл. 94, ал. 1 от ЗБН, включват и сумите по депозитите, надхвърлящи тези по ЗГВБ, а лихви - законна или

договорна - съгласно чл. 4, ал. 2, т. 1 от същия закон, само след удовлетворяване на вземанията по първата разпоредба. Ищецът като кредитор на КТБ АД е могъл да претендира по този ред, както за главницата на депозитите си над изплатения размер, така и за начислените лихви.

Исковата молба е неоснователна и доколкото, както е посочено и в решение на СЕС по дело С – 571/16 Директива 94/19/ЕО не може да доведе до резултат, при който държавите членки или техните компетентни органи да станат отговорни по отношение на вложителите, ако са осигурили официалното въвеждане и признаване на една или повече схеми за гарантиране на депозити или на самите кредитни институции и са осигурили компенсирането или защитата на вложителите, съгласно условията на директивата. В националното право Директива 94/19/ЕО е транспонирана в ЗГВБ, приет 1998г.(отм.), с който е въведена схема за гарантиране на депозитите в банките до размера, установен в чл.7, параграф 1а от посочената директива. В този смисъл и СЕС е приел в т. 51 от решение по дело C-222/02, ECLI:EU:C:2004:606, P. P., Cornelia S.-L. and C. Mirkens, че цитираните директиви, сред които и Директива 94/19, не могат да се считат като даващи права на частни лица, когато те не могат да разполагат с депозитите си по причина на слаб надзор от страна на компетентните национални органи, да ангажират отговорността на държавата на основата на правото на ЕС. Съдът на ЕС се е позовал на съображение 24 от преамбюла на Директива 94/19, според което Директивата изключва тя да има за последствие ангажиране на отговорността на държавите - членки и на техните компетентни органи по отношение на вложителите, след като те са получили обезщетение или защита в условията, определени от нея. С оглед изложеното, Директива 94/19 не съставлява годно правно основание, въз основа на което правото на ЕС допуска, да бъде ангажираната отговорността на държава - членка и на нейните компетентни органи по отношение на вложителите, след като те са получили обезщетение от ФГВБ в законоустановения размер.

Предвид изложеното, съдът намира, че предявените искове са неоснователни и недоказани и като такива следва да се отхвърлят. Съответно неоснователен е и акцесорния иск за присъждане на лихви.

Ответникът по иска - БНБ претендира присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение. Предвид изричната нормативна уредба в ЗОДОВ към датата на завеждане на исковата молба - 08.09.2017г., на ответника не се следва присъждане на юрисконсултско възнаграждение, каквото не се е предвиждало преди изменението и допълнението на закона, обн. в ДВ, бр. 94 от 2019г. и създаването на нова ал.4 за това, по силата на §6, ал. 1 от ПЗР към ЗИДЗОДОВ.

Воден от горното, Административен съд София - град, I отделение, 6 състав:
РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковете, предявени от „Си Билд България“ ЕООД с ЕИК[ЕИК], понастоящем с актуално наименование „С. Б. Дигитал“, с предишно наименование „Трейс Своге“ ЕООД, срещу Българска народна банка за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди от неупражняване на контрол и надзор над КТБ АД /в несъстоятелност/: главен

иск за 1 800 000 лв. главница и законна лихва 584 669 лв. за периода 20.06.2014г. до 29.08.2017г. с правно основание чл.203, ал.1 и ал.2 във връзка с чл.204, ал.4 и чл.257, ал.1 от АПК и евентуален иск за 1 800 000 лв. главница и законна лихва – 584 669 лв. за периода 20.06.2014г. до 29.08.2017г. с правно основание чл.204, ал.4 във връзка с чл.257, ал.1 от АПК, допълнен и с правно основание чл. 4, пар. 3 от ДЕС и чл.2в от ЗОДОВ.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република Б., в 14 - дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: